

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/389/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213216625
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Klepancová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2213216625.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľa: L. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. A. XXX, zastúpený advokátom Mgr. Ing. Michalom Radosom, Pankúchova 5, Bratislava, proti odporcovi: V. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. 1, XXXX S., F., o určenie neplatnosti, nevzniknutia, zániku záložného práva, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 9C/246/2013-58 zo dňa 22. augusta 2013 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e.**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa na návrh navrhovateľa nariadil predbežné opatrenie, ktorým odporcovi zakázal nakladať s predmetom záložného práva a realizovať výkon záložného práva k zálohu - spoluvlastníckemu podielu navrhovateľa k nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa v obci S. A., zapísanej v katastri nehnuteľností vedenom Správou katastra Dunajská Streda na liste vlastníctva č. XXX, pre okres Dunajská Streda, obec S. A., katastrálne územie S. A., ako parcela registra E: parc. č. 175/1 - orná pôda o výmere 25982 m², vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 7/20 v pomere k celku (ďalej len „nehnuteľnosť“), do právoplatného rozhodnutia vo veci samej vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 9C/360/2012. Skutkovo odôvodnil rozhodnutie tým, že na súde prvého stupňa prebieha pod sp. zn. 9C/360/2012 konanie o určenie neplatnosti, nevzniknutia, zániku záložného práva k spoluvlastníckemu podielu navrhovateľa k nehnuteľnosti. Z listu vlastníctva č. XXX vyplýva, že jeho spoluvlastnícky podiel je na základe záložnej zmluvy zaťažený záložným právom v prospech odporcu ako záložného veriteľa. Navrhovateľovi bola doručená výzva dražobnej spoločnosti Sollicite s.r.o. na umožnenie vykonania ohliadky a ohodnotenia predmetu dražby - nehnuteľnosti. Súd prvého stupňa sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a tomuto vyhovel. Vychádzal z toho, že výkonom záložného práva predajom spoluvlastníckeho podielu navrhovateľa k nehnuteľnosti by mohlo dôjsť k zmene spoluvlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti. Bral zreteľ aj na prebiehajúce konanie o určenie neplatnosti, nevzniknutia, zániku záložného práva k spoluvlastníckemu podielu navrhovateľa k nehnuteľnosti. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 102 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.), § 75 ods. 2, 4, 6, 8 a 9 O.s.p., § 76 ods. 1 písm. e), f) a ods. 4 O.s.p..

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie odporca. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietne. Súd prvého stupňa opomenul, že podmienkou pre vydanie predbežného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy by bolo právo účastníka ohrozené. Je potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Súd prvého stupňa rozhodnutie náležite neodôvodnil. Skonštatoval len, že naliehavosť predbežnej úpravy s poukazom na bezprostredne hroziacu ujmu mal preukázanú tým, že v dôsledku prípadnej realizácie záložného práva môže dôjsť k prevodu spoluvlastníckeho podielu navrhovateľa k nehnuteľnosti. Z odôvodnenia uznesenia nie je možné zistiť, či sa súd zaoberal aj tým, či prípadným nariadením predbežného opatrenia nedôjde k neprimeranému zásahu do práv a chránených

záujmov odporcu. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 394/2001, podľa ktorého musia byť rešpektované ústavné pravidlá ochrany i toho, voči komu predbežné opatrenie smeruje. Nemôže byť prakticky znemožnená ochrana oprávnených záujmov druhej strany. Odporca mal za to, že nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia. Poukázal na meritum veci, keď navrhovateľovi ako dlžníkovi poskytol pôžičku, ktorá je zabezpečená záložným právom k spoluvlastníckemu podielu na nehnuteľnosti. Navrhovateľ ako dlžník mu požičané finančné prostriedky nevrátil. V zmysle záložnej zmluvy preto prikrčil k realizácii zmluvného záložného práva. Nariadením predbežného opatrenia došlo k neprimeranému zásahu do jeho práv záložného veriteľa. Navrhovateľom tvrdené porušenie jeho práv a právom chránených záujmov vzhľadom na všetky právne a faktické okolnosti právnej veci nie je osvedčené. Ide o zákonnú realizáciu zabezpečovacieho právneho inštitútu, ktorá by bola spôsobilá síce len v minimálnej miere, ale aspoň čiastočne uspokojiť oprávnené nároky odporcu ako veriteľa.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému bol tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a 202 O.s.p.), preskúmal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p., posúdil v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, prejednal bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne a právne správne. Senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z.).

Podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu prvého stupňa dňa 19.10.2012 domáha proti odporcovi určenia neplatnosti, nevzniknutia, zániku záložného práva zapísaného v katastri nehnuteľností, vedenom Správou katastra Dunajská Streda na liste vlastníctva č. 569 k spoluvlastníckemu podielu navrhovateľa na nehnuteľnosti. Podľa návrhu účastníci konania uzavreli dňa 20.02.2009 zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti a mandátnu zmluvu, na základe ktorej navrhovateľ ako záložca založil v prospech odporcu ako záložného veriteľa nehnuteľnosť. Vklad záložného práva bol povolený dňa 26.02.2009. Záložným právom mala byť zabezpečená pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy o pôžičke zo dňa 20.02.2009, podľa ktorej mal odporca poskytnúť navrhovateľovi pôžičku vo výške 75.000 eur. Navrhovateľ tvrdí, že napriek zmluvnému záväzku mu odporca pôžičku ani iné peňažné plnenie neposkytol. Pohľadávka, ktorá je záložným právom zabezpečená teda nevznikla. Odporca doručil navrhovateľovi oznámenie o začatí výkonu záložného práva na základe zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti uzavretej medzi účastníkmi dňa 20.02.2009. Návrhom doručeným súdu prvého stupňa dňa 06.08.2013 sa navrhovateľ domáhal nariadenia predbežného opatrenia obsahovo totožného s výrokom napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa. Poukázal na spornosť predmetného záložného práva. Vydražením pozemku treťou osobou v dražbe a súčasným zánikom vlastníckeho práva navrhovateľa k predmetnej nehnuteľnosti bude ohrozený, resp. nebude možné realizovať výkon rozhodnutia vo veci samej v prípade úspechu navrhovateľa.

Podľa § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Z dikcie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že predbežné opatrenie je možné nariadiť, len ak je daná potreba dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov, alebo ak by mal byť ohrozený výkon súdneho rozhodnutia. Predbežné opatrenie je teda procesným inštitútom, účelom ktorého je rýchla, i keď len dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci prípadne ešte nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia. Musia byť však osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o potrebnosti dočasnej úpravy pomerov účastníkov.

Nariadenie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy.

Potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov je osvedčená vtedy, ak okrem osvedčenia existencie právnych vzťahov medzi účastníkmi je osvedčené aj ohrozovanie alebo porušenie konkrétneho práva navrhovateľa, ktorému je možné do právoplatného rozhodnutia o veci samej poskytnúť ochranu predbežným opatrením. Pod potrebou dočasnej úpravy treba rozumieť taký stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

Ako vyplýva z vyššie uvedeného pred nariadením predbežného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí však byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti, teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti - existenciu právnych vzťahov medzi účastníkmi a ohrozenie alebo porušenie konkrétneho práva. Pri ich zisťovaní nemusí dbať na taký formálny postup, aký je potrebné dodržať pri dokazovaní. Pri nariadení predbežného opatrenia súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme predbežného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti - znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

Predbežné opatrenie je procesným inštitútom, podmienky na jeho nariadenie odvolací súd skúma z procesného hľadiska. Medzi účastníkmi existuje právny vzťah súvisiaci s preskúmanou vecou, založený zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti. Tento vzťah ako aj zmluva, z ktorej je vzťah odvodzovaný, je napadnutý na súde prvého stupňa návrhom navrhovateľa. Na súde prvého stupňa prebieha konanie o určenie, že záložné právo zriadené na základe uvedenej zmluvy - alternatívne - je neplatné, nevzniklo alebo zaniklo. Konanie nie je skončené. Odporca vykonal konkrétne úkony smerujúce k realizácii sporného záložného práva - poveril dražobnú spoločnosť vykonaním dražby a oznámil navrhovateľovi začatie výkonu záložného práva. Z uvedeného je zrejmé, že potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov do právoplatného skončenia veci je daná. Je potrebné dočasne poskytnúť ochranu navrhovateľovi, nakoľko výkonom záložného práva - dobrovoľnou dražbou by sa zhoršilo jeho postavenie, nesporne by bol ohrozený výkon súdneho rozhodnutia pre prípad jeho úspechu v spore. Na druhej strane dočasným obmedzením výkonu záložného práva odporcu neprišlo k znemožneniu výkonu tohto práva do budúcnosti pre prípad jeho úspechu v spore. Pre potreby rozhodovania súdu o nariadení predbežného opatrenia nie je potrebné vykonávať dokazovanie na opodstatnenosť návrhu vo veci samej. Pri nariadovaní predbežného opatrenia prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia nad požiadavkou zisťovania skutkového stavu. Odvolací súd preto nevykonával dokazovanie vo veci - neskúmal ani listiny slúžiace ako dôkazné prostriedky vo veci samej na podporu tvrdení odporcu o tom, že peňažné prostriedky podľa uzavretej zmluvy o pôžičke navrhovateľ prevzal. Hodnovernosť a pravdivosť tvrdení účastníkov bude predmetom konania vo veci samej a v tomto konaní súd bude vyhodnocovať listiny, prípadne iné dôkazné prostriedky predkladané účastníkmi na podporu ich tvrdení.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O trovách spojených s nariadením predbežného opatrenia na súde prvého stupňa a odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v rozhodnutí vo veci samej

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.